

Στέλεχος Όμικρον : Μεταδοτικότητα, Βαρύτητα νόσου, Προστασία από εμβόλια

Όλο και περισσότερες χώρες του κόσμου, συμπεριλαμβανομένης και της Ελλάδας, πιστοποιούν νέα κρούσματα COVID-19 που οφείλονται στο στέλεχος Όμικρον του SARS-CoV-2. Οι Ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών **Θεοδώρα Ψαλτοπούλου, Γιάννης Ντάνασης, Πάνος Μαλανδράκης και Θάνος Δημόπουλος** (Πρύτανης ΕΚΠΑ) συνοψίζουν τα νεότερα στοιχεία σύμφωνα με το έγκριτο επιστημονικό περιοδικό Nature ([How bad is Omicron? What scientists know so far \(nature.com\)](https://www.nature.com/articles/d41586-022-02412-2)). Μέχρι σήμερα, το στέλεχος Όμικρον έχει εντοπιστεί σε πάνω από 20 χώρες σε όλες τις ηπείρους και ο αριθμός αυτός αναμένεται να αυξηθεί περαιτέρω.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ο ακριβής προσδιορισμός του στελέχους απαιτεί διαδικασία αλληλούχισης του γονιδιώματος του ιού, η οποία δεν είναι ευρέως διαθέσιμη στις αναπτυσσόμενες χώρες. Στη Νότια Αφρική, μετά και την εμφάνιση της Όμικρον, παρατηρείται αύξηση 400% στις διαγνώσεις, αύξηση στον αριθμό των νοσηλείων στα νοσοκομεία και αύξηση 50% στον αριθμό των θανάτων την τελευταία εβδομάδα. Ο εξελικτικός βιολόγος Tom Wenseleers στο Πανεπιστήμιο Leuven του Βελγίου εκτιμά ότι το στέλεχος Όμικρον είναι 3 έως 6 φορές πιο μεταδοτικό συγκριτικά με το στέλεχος Δέλτα. Στη Νότια Αφρική, το στέλεχος Όμικρον δείχνει μια σαφή υπεροχή έναντι της Δέλτα, ωστόσο θα πρέπει να αναμένουμε να δούμε αν θα ισχύσει το ίδιο και για την Ευρώπη και την Αμερική και το ρόλο που ενδέχεται να διαδραματίζει το ποσοστό της εμβολιαστικής κάλυψης. Μια άλλη ενδιαφέρουσα παρατήρηση από τα κρούσματα που οφείλονται στο στέλεχος Όμικρον στη Νότια Αφρική είναι η δυνατότητα τόσο επαναλοίμωξης σε άτομα που έχουν προηγουμένως νοσήσει από COVID-19 όσο και λοίμωξης σε εμβολιασμένα άτομα. Η βαρύτητα της λοίμωξης είναι ένα άλλο στοιχείο που είναι δύσκολο προς το παρόν να καθοριστεί, διότι θα πρέπει να ληφθούν υπόψη και άλλοι παράγοντες που μπορεί να επηρεάζουν τη βαρύτητα της νόσου. Για παράδειγμα, οι περιπτώσεις ήπιας νόσου που έχουν αναφερθεί στη Νότια Αφρική μπορεί να οφείλονται και στο νεαρό της ηλικίας των ασθενών, πολλοί από τους οποίους μπορεί να είχαν ήδη προηγουμένως εκτεθεί στον SARS-CoV-2.

Επιπλέον, η χορήγηση τρίτης αναμνηστικής δόσης μπορεί να διατηρήσει σε πολύ υψηλά επίπεδα τους τίτλους των εξουδετερωτικών αντισωμάτων, το οποίο συνδέεται με προστασία από τη COVID-19. Διεθνείς ερευνητικές ομάδες διερευνούν εργαστηριακά τη δυνατότητα των εξουδετερωτικών αντισωμάτων που προκύπτουν τόσο μετά από φυσική λοίμωξη όσο και μετά από εμβολιασμό έναντι του SARS-CoV-2 να εξουδετερώνουν το νέο στέλεχος Όμικρον του SARS-CoV-2 με την τεχνική των «ψευδοιών». Οι ειδικοί υποστηρίζουν ότι, σε αναλογία με παλαιότερα «στελέχη ανησυχίας», τα εμβόλια μπορεί να συνεχίζουν να προστατεύουν από τη σοβαρή νόσηση και την ανάγκη νοσηλείας, αλλά να μην ασκούν έντονη προστατευτική δράση έναντι σε ήπια και μετρίως σοβαρή λοίμωξη. Αυτό συνεπάγεται μεν αύξηση των κρουσμάτων, ωστόσο μπορούμε να ελπίζουμε ότι δε θα υπάρξει υπέρμετρη αύξηση στις νοσηλείες και στους θανάτους.